



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Quæ sit Christi via ad hominem, hominisq[ue] rursus ad Deum, Sermo I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

nica, & ritu Eucharistiam sumendi reuelauit Spiritus sanctus? Aliaque alij multa, quæ non scribendo, sed loquendo nobis tradita sunt, & per successorem antecessorum nostrorum ad nos vsque venerunt.

Ille me clarificabit, quia de meo accipiet, & annuntiabit vobis. Omnia quæcunque habet Pater, mea sunt. Propterea dixi. Quia de meo accipiet, & annuntiabit vobis.

Spiritus sanctus Christum clarificauit (quomodo de eo hic Christus pradicat) implens Apostolos, disertosque eos faciens, vt absque timore loquerentur, in eius nomine signa facerent & miracula, quibus Euangelicæ eius prædicationi & diuinitati attestarentur. Ille, inquit, de meo accipiet, essentiam & sapientiam bonitatemque à me procedendo eandem habens, & annuntiabit vobis, pura omnia quæ vobis, scitu necessaria sunt, quæ ad regimen pertinent Ecclesiæ. Omnia quæcunque habet Pater, mea sunt. Eadem enim & ipse habeo, quia nobis vna est essentia, vna Deitas, & vna natura. Cum igitur ab vtroque procedat Spiritus sanctus, dixi propterea, quod ille de meo recipiet, & annuntiabit vobis. Itaque charissimi, vt sua præsentia nos dignetur Spiritus sanctus, simus puri & immaculati corde, & casti corpore viuentes in dilectione & obedientia Domini nostri Iesu Christi qui est benedictus in secula, Amen.

SERMO I. DE EADEM DOMINICA.

Qua sit Christi via ad hominem, hominisque rursus ad Deum.

Vado ad eum qui misit me, Ioannis XVI. Nulli dubium esse potest missum esse Dominum ad oues, quæ perierunt domus Israel, ac minime ambiguum, Saluatorem in mundum venisse ad saluandos eos omnes, quotquot vel ex gente Iudæorum vel paganorum prædestinati sunt ad vitam. Cur enim venit medicus, nisi vt sanet ægrotos? Cur venit Saluator, nisi vt saluet, eos scilicet qui pereunt? Missus igitur est Dominus in mundum Saluator, non vt iudicet mundum, sed vt saluetur mundum per ipsum. Veni vt saluum faciat populum suum à peccatis eorum. Itaque ad nos venit Christus, & propter nos venit, vt se ad nos reduceret. Nusquam nobis bene est, nisi cum illo. Nulla enim res esse quæta potest nisi finem ad quem creata est, & quem naturali instinctu quærit, ad præra fuerit. Cum finis itaque sit hominis esse cum Deo, non satiabitur vnquam, quamdiu cum illo non fuerit. Christus autem misericordissimus videns hominem suo priuari sine, nec posse hunc obtinere eundem, quo ad Deum suum perueniat, venit ipse ad hominem, vt hunc doceret modum & viam veniendi ad Deum. Ostendit ei viuentem modum in seipso, quem imitetur qui cupit seruari. Nec viam modumque sequendi solum ostendit, sed iuvat præterea infirmitatem nostram, allicere volentes, ducit euntes, excitat nolentes, titubantes regit ac tenet, hæsitantes trahit. Postremo seipsum exhibens viam, Ego sum, inquit, via, veritas & vita. Nemo venit ad Patrem, nisi per me. Videamus igitur quo iuit. Illuc enim tendere nos oportet, si volumus sequi. Nempe ad Patrem iuit, ibi inuenimus eam. Sed quomodo dicis, illuc perueniemus? Certè ambulando eius vias,

Vix Christi
quæ sint.
Prou. 5.

Puritatis
Christi via
quæ sit.
Sapient. 7.
Esaïæ 53.

Puritatis Christi
sunt quinam
repugnant.

Matth. 2.

Matth. 5.

Matth. 23.

Cogitationes
obsecra
quando non
noceant ani
ma.

Ioannes
Gerson.

vias, quas nobis præmonstravit. Ab his haudquaquam recedendum est no-
his. Scrutemur igitur quæ sint viæ eius, & interrogemus de semitis eius.
Vix enim eius, viæ pulchræ, & semitæ eius pacificæ. Prima itaque est viæ
Christi mundicia & puritas. *Candor est enim lucis æternæ, & speculum sine macu-
la.* Proinde non ambulat nisi vias mundas, & nemo illum sequitur, nisi qui
munda graditur viæ. Nam *viæ eius sancta vocabitur*, & alienus non transibit
per eam, sed ambulabunt per eam qui liberati & redempti fuerint à Domi-
no. Ergo immundus & luxuriosus non sequitur Christum. Qui peccata
sua non lauat lachrymis, qui peccata sua non odit ac detestatur, qui non
confitetur, qui non erubescit, qui non damnat & qui se corrigere non sta-
nit, non ambulat post Christum. Quicumque enim huiusmodi est, adhuc
in sordibus est. Qui item delinquendi præuaricandique habet propositum,
non sequitur Christum. Qui obscenis quoque vltro oblectatur cogitatio-
nibus, non sequitur Christum. Quem ergo sequitur, non sequens Christum?
Eum scilicet, qui obscenis omnibus delectatur spurcitijs, scilicet diabo-
lum. Neque enim alia est viæ, nisi hæc duæ, quarum altera post Christum,
altera post diabolum respicit. Gloriatur enim & diabolus suos se habere a-
micos, sui imitatores, & quidem habet valde multos. Est enim immunditiæ
amator diabolus. Idcirco se mitti rogavit in porcos. Diligamus nos mun-
diciam, sanctimoniam, castitatem & puritatem cordis. *Beati enim mundo*
terre, quoniam ipsi non solum post Christum ambulabunt, sed etiam *Deum*
ipsi videbunt. Videbunt, quia sequuti Christum mundiciam cordis dilexe-
runt. Obserua tamen diligenter, quod nominat mundiciam cordis. Siqui-
dem exterior corporis mundicia nihil profusus facit ad sanctitatem, tamen
ad vanitatem conferat plurimum. Certè qui pollutum cor gerit sub ex-
terna mundicia externoque cultu corporis, similis est (quomodo Phari-
sæos Christus comparat) sepulchro dealbato. Non tamen de his hic lo-
quor, qui tentationes carnales, immundasve cogitationes sustinent inuiti,
sive id in carne, sive in corde tantum agatur. Quamdiu enim resistunt,
quamdiu non acquiescunt delectationibus seu peccatorum, seu cogitatio-
num, que non ex solo actu cogitandi, sed ex rebus oriuntur cogitatis, quam-
diu vel tentationibus vel tentationum importunitate tædioque resistendi
non vincuntur, vt iam repugnare desistant, nihil habent damnationis, quia
labor & pressura in resistendo, hoc est, in defendendo se, ne consentiant sci-
licet, tollit vulnera lauia. Maximè autem eadem sanar charitas, quæ con-
fictum pugnamque hanc sustinet propter Deum. Consolare igitur, quif-
quis in pugna versaris contra huiusmodi carnis insultus, aut contra cor-
dis obscenas phantasias, quas pateris inuitus. Quicquid enim in cogitatio-
ne voluerit, quicquid sentiatur in carne, quamdiu repugnas, quamdiu non
tanquam victus ac consentiens non cessas repugnare, nulla est tibi damna-
tio. Displicet quod improbè se ingerit rationi, rationalisque voluntas ab
illo dissentiat, quicquid etiam appetitus sensitiuus qui non est voluntas ra-
tionis, optet, & erit virtutis exercitium, non exterminium. Potest fieri vt
leuia quædam peccata in prælio hoc, seu vulnera parua contrahantur: cha-
ritas tamen quæ pugnam pugnaque pressuram pro virtute, & ne Deum of-
fundas, sustines, cito hoc absorbet, teste Gersono, Ad Elisabeth quoque de

VI



Schonaugia virginem reuelationibus claram angelus in libro viarum Dei interrogatus, pro his qui non sponte carnis stimulos experiuntur in tentatione, & molestè ferunt ardorem, qui corporis sui munditiæ aduersatur, nulla tamen repugnatione hunc prævalent euitare, an illis hoc creperetur in peccatum? loquens, responder: Si molestè ferunt tentamenta huiusmodi, neque animo eis consentiunt, leuiore poenitentia culpæ suæ quam sic contrahunt, veniam consequentur, & magnam mercedem adipiscentes. Cuiusdam etiam graui carnis tentatione impugnato, virgine hac pro eo suscitante, Angelus respondit: Gaudium fit ei, non tamen sine tristitia, pro eo quod Dominus tale ei aliquid imponere dignatus est, per quod ad mercedem magnam præparatur, Non fit tamen sine tristitia, quia in tali tentatione non omnino culpa euitatur. Hæc ibi. Vides igitur quia in huiusmodi tentationibus, etsi culpæ leuiusque vulnera contrahantur, quæ hominem humiliant, fabricatur tamen nihilominus hæc patienti, & in agone pugnanti corona magna pro labore & pressura, quam impugnatus resistendo & assilendo sese pertulit, quæ leuia illa vulnera cooperiat? Hæc dico, vt nemo ex pusillanimitate, aut resistendi tardio, seu desperatione victoriæ à pugna desistat, victumque sese hostibus nequissimis tradat. Secundo, Christus ambulauit viam charitatis. Siquidem sic Deus dilexit mundum, vt Filium suum unigenitum daret. vt omnis qui credit in illum, non peccet, sed habeat vitam æternam. Propter nimiam etiam charitatem suam qua dilexit nos Deus, misit Deus Filium suum in similitudine carnis peccati. Itaque charitas est via, qua Christus ad nos venit, qua etiam ad Patrem rediit. Ad nos enim tanquam ad Filios, infirmitatibus nostris condolens, descendit, quos cupit sanare. Ad Patrem quem infinita charitate diligit, & diligitur, rediit. Sicut enim testis Ambrosio) sine via nullus peruenit quo tendit, ita sine charitate nemo ambulare potest ad Deum, Quamobrem dixi charitatem esse viam, qua & ad nos Deus, & nos ad Deum imus. Hortatur autem nos Dominus Iesus propterea tam frequenter ad dilectionem, quod sciat, discereque nos velit, præ omnibus esse nobis necessariam charitatem, nec vllam esse posse virtutem, nullum posse impleri præceptum absque charitate, quomodo neque charitas consistere potest absque obseruantia Dei mandatorum. Manete, inquit, in dilectione. Itemque: Si præcepta mea seruaueritis, manebitis in dilectione mea, sicut & ego præcepta Patris mei seruauis, & maneo in dilectione eius. Itemque: Si diligitis me, mandata mea seruate. Qui mandata mea seruat, hic est qui diligit me. Nemo autem præcepta seruare potest Christi, nisi qui diligit Christum. Neque enim actum illum solum corporis & externum expetit Deus, sed viuentem charitate internum, qui ad sui honorem & beneplacitum fiat. Sine autem charitate non potest impleri Christi præceptum. Tertio sicut Christus viam poenitentis, quemadmodum Apostolus dixit: Nonne oportuit pati Christum, & sic intrare in gloriam suam? Hanc viam vt ambulemus, commendauit etiam nobis & exemplo & præcepto: Intrate per angustam portam, quia lata est & uia, que ducit ad perditionem. Ecce iterum: Quam angusta est porta, & & uia, que ducit ad vitam: & pauci sunt qui inueniunt eam. Videte modo, versus pene mundus quam spaciosam ambulet viam, nemoque per angustam contendat portam intrare. Sunt qui magis vocari quam volunt esse Euangeli-

Tentationes
carneales qui
dominus ac-
ceant.

Charitas
Christi via
que fuerit.
Ioan. 1.
Ephes. 2.
Charitatis
via que vocatur.

Ambros.

Ioan. 13.
Ibidem.
Ioan. 14.
Ibidem.

Poenitentis
Christi via
que fuerit.

Lucæ 14

Matth. 7.
Ibidem.
Lucæ 13.

geli. Nam si esse vellent, quare hic non sunt Euangelici? An Euangelium est desiderijs carnis indulgere, nemini obedire, suæ voluntatis petulantia vei, nulli petenti tribuere, aliena rapere, fratrem contumelijs & irrisionibus afficere, diuinas prohibere laudes, Ecclesia ieiunia temerare? Si Euangelica sunt hæc, tunc iuxta Lutherum hæc Euangelica sunt, cuius sunt imitatores qui carnem sequuntur, de spiritu loquuntur tantum, in quorum ore frequens est nomen Euangelij & verbum Dei: porro ab eorum vita in vniuersum abest, quippe quæ cum Euangelio CHRISTI ex diametro pugnat. Siquidem Christus qui se dicit viam, veritatem & vitam, omni petenti se iubet tribuere: ei item, qui auferre vult pallium, adeo vult non repugnari, vt iubeat non prohibere tunicam quoque: & cadenti te in maxillam vnam iuberis præbere nihilominus alteram, Proximos adeo noluit irrideri aut irritari, vt odientes etiam ac inimicos mandet diligere, ijsquæ benefacere. Christus obediuit Patri, cum venisse se dicat non vt voluntatem faciat suam, sed Patris sui: obediuit matri, dum subditus scribitur fuisse parentibus. Subdidit se quoque Cæsari, tributum & didragma soluens. Quid multa? Obediuit legi, obediuit in passione & tormentibus & iudici, mansit quæ obediens vsque ad mortem. Hæretici nostri neque prælatis Ecclesiasticis, neque summo pontifici, atque adeo ne Ecclesiæ quidem vel propter se in concilio vocandæ parere volunt, quamuis in Euangelio vel inuiti audiant: *Si Ecclesiam non audierit, sit tibi quasi ethnicus & publicanus.* Via itaque hæreticorum nostri æui, lata ac nimis est spaciosa, quo verò hæc perduxerit suos viatores, paulo post miseri videbunt. Quarto, Christus iuit viam pauperitatis, sicut ipse de se testatur: *Vulpes foveas habent, & volucres cali nidus filius autem hominis non habet vbi caput suum reclinat.* Vide iam tu qui palatia tibi extruis, qui ædes amplas habens, angustaris, qui Christianus propterea diceris, quod vias imiteris Christi quomodo tua vita conformis est Christo? Ipse non habuit quo caput suum reclinet, & te nisi multa habeas palatia, domus, licet sumptuosa, angustat. Hæcine vita est arcta quæ ducit ad vitam? Ipse esurit & sitit, & tu crapulam ructuas? Ipse nudus propter te pendet in ligno, & tu serico & preciosis vestiris? Habet ergo Christus multos qui Christi nomine gloriantur, paucissimos verò qui Christi gloriantur vita: pauciores qui Christi cruce gloriantur, hoc est, qui Christi optent passionibus conformari. Reuelato itaque, quo Christus iret, ad Patrem scilicet, de hoc quod tam pauci se sequerentur, penè est admiratus, cum Apostoli non interrogarent eum quo iret. Quapropter in Apostolis quosdam figuratos intelligens, quos ignauia accediaque foret obsessura, quibus obijcit negligentiam minimumquæ amorem: *Vado ad eum* inquit, *qui me misit, & nemo ex vobis interrogat me, quov idu?* Quasi nobis omnibus impropere diceret: *Ego in mundum veni, & quamdiu in mundo sum, lux sum mundi.* Omni tempore quo hic fui, nihil aliud ago, quam ad Patrem vado, ad Patrem vos duco, & in meipso vobis viam monstro, vt me sequamini, mecum ambuletis: & tamen nemo vestrum est, qui me interroget quo vadam, hoc est, nemo est vestrum qui de vijs virtutu interroget, nemo sollicitus est, vt exploret qua sit via eundem ad Patrem, nemo me consulit, nemo sciscitatur, quomodo sit ambulandum, ne deuietur, ne aberretur.

Lutherus imitatores quales habet.

Ioan. 14. Lucæ 6. Matth. 5. Ibidem. Lucæ 6. Ioan. 6.

Lucæ 11. Matth. 17. Philip. 2.

Matth. 18.

Matth. 8. Lucæ 9. Pauperitatis Christi via quanta sit.

Matth. 7. Matth. 11. 29.

Ioan. 16. Lucæ 9.

VI



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Omnes volunt esse vbi ego sum, veruntamen non omnes ambulare volunt, vbi ego ambulo. Quamobrem minime nobis satis est esse Christianos, non satis audiuisse Euangelium, nisi & iuxta Christi vitam viuendo Euangelioque obediendo Christianos nos esse ostendamus. Sit igitur fili omne studium nostrum, vt Christi imitemur vitam, mortificemus desideria nostra. Quæ Superbiendi, inuidendi, stomachandi, comessandi, ludendi, inebriandi, ridendi, fabulandi. Sit vita nostra iugis compunctio perpetuaque oratio. Viuendum in continuo gemitu pro delictis nostris quotidianis, nihilominus tamen in spe diuinæ miserationis quiescendum. Pandenda quoque sunt lachrymæ, sed non quæ amarificent, non quæ perturbent, non quæ pusillanimitatem nutriant: sed potius quæ nutriant alacritatem, foueant amorem, omnemque mœrorem propellent. Tristandum quidem de peccato, sed exultandum multo amplius de diuina bonitate, de eius misericordia, de eius quoque benignitate, inquam sperantes, quotquot boni sumus voluntatis, non possumus ab ipso falli, nec possumus seduci, reddente nobis etiam vltra quam sperare possumus, diuina misericordia quæ promittit. Cui sit laus, honor & benedictio in secula seculorum, Amen.

SERMO II. DE EADEM DOMINICA.

Quam varius Spiritus sancto arguendi sit modus.

Quum autem venerit ille, scilicet Spiritus veritatis, arguet mundum de peccato, & de iustitia, & de iudicio, Ioannis XVI. Promiserat Apostolus nobisque omnibus Christus daturum se Spiritum sanctum. Cuius receptio quum fiat nobis occulta, voluit tamen Dominus Iesus eatenus nobis fore illam quasi per signa quædam manifestam, vt in nobis inueniantur, quæ solet in eorum cordibus, quæ inhabitat Spiritus sanctus, operari. Quæ, inquis, operatur Spiritus sanctus in cordibus, quæ inhabitat? ipse arguit mundum de peccato, de iustitia & de iudicio. Vide ne in te sit mundus, Si vanitates, si rumores seculi, si gaudia pereuntia, si fabulationes & iocos diligis (vt peccata grauius taceam, quibus cum nihil commercij habere potest Spiritus sanctus) in te haud dubium est mundus. Si deinde voluntate veris propria, non prorsus resignatus Deo, sed pro te ipso zelaris, Dei honorem non fitiens, nec purè quærens illum, per amorem proprium, in te est mundus, quia tu ipse pro quo zelaris, & quem in te ipso amas, est in hac parte immundus. Itaque si iam in te non sentis Spiritum sanctum hæc arguentem, si quietus & tranquillus viuis, & defectus tuos conscientia tua dissimulans tolerat, si non iudicium in te sentis asperissimum atque amarissimum signum est in te non esse Spiritum sanctum. Quoniam si esset, procul dubio monstraret tibi exorbitantias tuas, ostenderet defectus, improperaret negligencias, exprobraret ingratitude, ante oculosque tuos poneret omnia delicta, pro his te reprehenderet, iudicaret, damnaret: nihilominus ad sperandum quoque erigeret, consolaretur & illuminaret.

Inter hæc tamen sciendum, mille defectus non adeo esse graues periculososque homini bonæ voluntatis, qui propter eisdem animum suum discruciat, affligit, & seipsum dijudicans plangit, impugnat, punitque in seipso, quam vnus de huiusmodi defectus homini est negligenti, non timorati, &c.

Desideria
quæ qui mor-
tificanda.

Ioan. 16.
Mundus
quando fit in
nobis.

Defectus
quinam mi-
nus periculi
habent.